

ningsministeren efter indstilling fra bestyrelsen giver tilladelse dertil.

Og rektor varetager så »på bestyrelsens vegne tekniskums daglige ledelse«.

Dette eksempel hører nok til den tunge ende af de kortere videregående uddannelser, hvad angår urimelige styrelsesforhold. Men ser man for eksempel på de *seminarier*, der uddanner folkeskolelærere, er situationen kun en anelse bedre.

Ved statsseminarierne udnævnes rektor af dronningen og ved de private seminarier af seminariets bestyrelse. Der er udarbejdet en bekendtgørelse om, at der skal oprettes lærerråd og studerendes råd (3), men disse instanser har kun indstillingsret over for rektor, som har alle beføjelserne og ansvaret. Der er dog en enkelt undtagelse: Alle lærere i pædagogik, psykologi og undervisningslære samt en studerende for hver årgang er medlemmer af pædagogisk fagudvalg, som planlægger og koordinerer undervisningen i de pædagogiske fag. Der er ligeledes faste praktikudvalg, men de har kun udtaleret.

Man kan vel sige, at de udemokratiske forhold er særligt graverende for folkeskolelærernes vedkommende. Hvorledes skal disse lærere dog i praksis kunne opfylde et af folkeskolens vigtigste mål, som det er udtrykt i § 2, stk. 3, i lov om folkekolen:

»Folkeskolen forbereder eleverne til medleven og medbestemmelse i et demokratisk samfund og til medansvar for løsningen af fælles opgaver. Skolens undervisning og hele dagligliv må derfor bygge på åndsfrihed og demokrati«. Hvordan opfylde dette mål, når folkeskolelærerne i deres egen uddannelse har været forhindret i at deltage i demokratiske processer med et virkeligt ansvar?

I mellemuddannelserne inden for *sundhedsuddannelserne* finder man heller ikke meget demokrati. Her er der igen skudt bestyrelser ind mellem ministeriet (her indenrigsministeriet) og skolelederne. Og i bestyrelserne er der overvejende placeret repræsentanter for myndighederne: indenrigsministeriet, sundhedsstyrelsen, amtsrådsforeningen o. a. Der er desuden som hovedregel en enkelt lærer- og studenterrepræsentant, men de er talmæssigt i udpræget mindretal. På Fysioterapeutskolen i København udgør de for eksempel to ud af i alt ni medlemmer (4). Endvidere er der bl. a. på fysio- og ergoterapeutskolerne nu oprettet skoleråd, som består af TAPer, studerende og lærere; men bestyrelserne har mulighed for at tage alle afgørelser, der er truffet af rådene, op til revision og har dermed den egentlige magt. Rådernes reelle indflydelse udhules også ved, at det udtrykkeligt er pointeret,

at skolelederen har det egentlige ansvar for skolens virksomhed.

Disse uensartede forhold har i visse tilfælde givet mulighed for ganske god indflydelse for såvel studerende som ansatte i tilfælde, hvor rektor og bestyrelse er indstillet på demokratiske styreformer.

Men alt i alt er situationen utilfredsstillende, og derfor må tiden nu være inde til at skabe ensartede, demokratiske lovregler for dette vigtige område.

- (1) Lov nr. 362 af 13. juni 1973 om styrelse af højere uddannelsesinstitutioner, som ændret ved lov nr. 328 af 10. juni 1976.
- (2) Bekendtgørelse nr. 152 af 1. maj 1962 om teknikas organisation m. v.
- (3) Bekendtgørelse nr. 4 af 8. januar 1970 om råd og udvalg ved seminarier.
- (4) Vedtægter for Skolen for Fysioterapeuter i København, april 1976.

Bemærkninger til de enkelte punkter

Ad 1

Vi har ikke overset tekniske skoler, EFG og handelsskoler. Men skoleopholdene på disse skoletyper er forholdsvis kortvarige, og endvidere findes der inden for samme institution ofte en lang række forskellige uddannelser. Derfor falder disse uden for forslaget.

Ad 2

Baggrunden for kravet om denne overflytning er, at uddannelsesinstitutionerne vil stå stærkere, når de er samlet under det ministerium, der har hele den uddannelsespolitiske administration, fremfor at være spredt over flere.

a) Vi har ét styrende organ, der tager sig af stort set alt. To eller flere organer vil give bureaukratisering, fremme kompetencestridigheder og åbne mulighed for del og hersk-politik. Endelig vil en henlæggelse af f. eks. undervisningsspørgsmål til et organ og administrative og økonomiske spørgsmål til et andet give en uheldig indholdsmæssig adskillelse af forhold, der hænger nøje sammen. Det er vor fornemmelse, at ingen af de institutioner, der er omfattet af forslaget, har en størrelse, der kan begrunde etableringen af mere end ét styrende organ. Se bemærkningerne nedenfor til punkt 3 c).

b) Genvalg er muligt.

c) Der er en tendens til, at fagets udøvere trænges ud af lærerstillinger. Denne tendens må der bremses op for. ACernes fagpolitiske interesser f.